

Stockholm den 4 febr. 1952.

S.H.T.

På uppdrag av Tore Sandgren har jag härmed äran att för Eder kännedom översända ett stencilerat exemplar av den skrift, som avser att ingivas till styrelsen för Sveriges Bridgeförbund i ärendet ang. bridgetävlingen "World Olympic".

Högaktningsfullt

Abdman Pahi

Till

Styrelsen för Sveriges Bridgeförbund

Sedan jag på uppdrag av hrr B. Fant, B.Kjelldahl, I. Lundell och T. Sandgren tagit del av det material, som framlagts som grund för de anmärkningar, som riktats mot dessa fyra spelare i samband med deras deltagande i bridgetävlingen "World Olympic", får jag härmed anföra följande.

Inledningsvis må med några ord beröras tävlingens uppläggning och principerna för dess genomförande. De officiella reglerna härför funnos intagna i det av Australian Bridge Council sammanställda, på engelska avfattade instruktionshäfte, som jämte vissa översatta delar därav av Sveriges Bridgeförbund tillställdes tävlingsledaren på varje plats, där tävlingen hölls. I originalbestämmelserna anges särskilt, att samtliga regler för tävlingen skulle utlämnas till eller uppläsas för spelarna före tävlingens början. Så skedde emellertid icke vid tävlingen i Stockholm. Tävlingsledarens enda instruktioner omfattade där, att psykiska bud icke borde förekomma samt att vid varje bord den som satt på Nords plats skulle föra protokollet. Sistnämnda instruktion stod i strid med tävlingsreglerna, enligt vilka träkarlen vid varje särskilt spel skall svara för bl.a. protokollföringen. Några kontrollanter funnos icke utsatta vid de olika borden. I instruktionerna fanns angivet, att tävlingen skulle genomföras som robbertbridge, vilket icke heller meddelades spelarna.

I brist på instruktioner om hur spelet skulle bedrivas uppstod helt naturligt hos spelarna osäkerhet om formerna för spelets genomförande.

Utgångspunkten för spelarnas behandling av korten måste givetvis ha varit, att varje spel innehöll ett problem. De ha icke kunnat räkna med att något spel skall gå att utan vidare spela hem i det bud, som föreskrivits. Fråga uppstår då, hur de deltagande i brist på närmare instruktioner härom ägde bedriva spelet.

Det är ostridigt, att vid varje form av tävlingsbridge ett tillvägagångssätt av följande art är tillåtet: Spelföraren antecknar såväl sina egna som träkarlens kort på ett papper, sedan utspelet gjorts. Spelföraren spelar igenom spelet på detta papper genom att t.ex. rita en ring om de kort han tänker spela i tur och ordning. Härigenom vinner spelföraren den fördelen att han kan klara ut principerna för spelets bedrivande, att han får de rätta tempona etc.

I stället för att förfara på så angivet sätt, vilket ju är tidsödande och kan väcka irritation hos medspelarna, ha spelarna tillåtit varandra provspel med korten vid sådana tillfällen, där icke genom provspelet någon otillbörlig eller oväntad upplysning erhållits om motståndarnas kortfördelning. Samtliga spelare ha varit av den uppfattningen att detta varit fullt korrekt. Vid flera tillfällen har ju poäng icke utdelats för spelföringen. Så har heller icke skett när ett påspel från en motspelare givit spelföraren en icke väntad eller förut satt upplysning.

Vad hittills anförts utgör en sammanfattning av de allmänna principer, som spelarna ansett sig ha haft rätt att tillämpa under tävlingen. Jag övergår här efter till de fyra spel, gentemot vilka riktats speciella anmärkningar. Enligt § 1 i protokollet från sammanträdet med förbundets verkställande utskott den 30 december 1951 äro dessa spel nr 6 A, 8 A, 12 A och 12 B.

Angående giv nr 6 A.

Det är ostridigt, att poäng här felaktigt givits Sandgren-Kjell Dahl för spelföringen. Fant, som på grund av sin plats som Nord vid spelbordet av tävlingsledaren felaktigt beordrats föra protokollet, har förklarat, att han av misstag infört poäng, och han har påtagit sig ansvaret härför. Given var den andra som spelades den första speldagen, och Fant hade spelat fel i det första spelet och var därför irriterad på sig själv. Den felaktiga poängen hade icke införts omedelbart efter givens färdigspelande, utan sannolikt av misstag först sedan den därpå följande given spelats.

Det synes enligt min uppfattning icke finnas anledning till annat antagande än att den förklaring Fant avgivit är riktig. Det har icke i något sammanhang allvarligen gjorts gällande, att spelföringen varit avsiktlig. Om Fant verkligen haft för avsikt att orättmätigt tillföra sig själv eller motståndsparet poäng, hade

det naturligaste varit att han även felaktigt tillgodogjort sig och sin partner poäng. Något sådant har faktiskt icke förekommit och det har heller icke gjorts gällande att så skulle ha skett. Då Fant veterligen icke heller i övrigt har någon anledning att gynna just hrr Kjelldahl och Sandgren, torde det icke finnas anledning att göra gällande annat än att felföringen tillkommit av misstag.

På denna punkt har anmärkning också riktats mot Sandgren för att denne justerat det sålunda felaktiga protokollet och härigenom godkänt, att hans partner och han tillgodogjorts poäng, som de icke rätteligen skulle ha. Rörande denna Sandgrens åtgärd är följande att nämna. Före tävlingens början sades intet om att protokollet efter tävlingens slut skulle justeras. Ett sådant meddelande lämnades först sedan samtliga 16 givar färdigspelats. Det protokoll, som då framlades för justice, upptog då - förhållandet var givetvis detsamma vid varje bord - endast givarnas nummer samt två kolumner, den ena ifylld med poäng för budgivning och den andra med poäng för spelföring.

Skulle en ordentlig justering kunnat ske hade detta förutsatt, att den justerande fört ett eget protokoll, som han kunnat jämföra med huvudprotokollet. Med hänsyn till att instruktioner om en efterhandsjustering icke givits hade några extra-protokoll överhuvudtaget icke förts och ej heller utdelats av tävlingsledaren. Med hänsyn till att de olika poäng som utgå endast fanns antecknade på lösa lappar, inlagda i särskilda kuvert, och något sammanställningsprotokoll ej fanns tillgängligt, hade Sandgren inga som helst möjligheter att kontrollera, huruvida protokollet vore rätt fört. Den av Sandgren utförda justeringen kunde härigenom av naturliga skäl icke bli annat än rent formell. I verkligheten har han icke heller gjort annat än hastigt skrivit sitt namn på protokollet, vilket endast tagit honom några sekunder. Det har för övrigt omvitnats, att protokolljusteringen tillgått på exakt samma sätt vid övriga bord.

Om denna felföring i protokollet skulle betecknas som fusk, vilket som bekant gjorts gällande i pressen, skulle en förutsättning härför alltså varit, att en överenskommelse mellan Sandgren och Fant, att denne sistnämnde skulle tillföra Sandgren och hans partner poäng även för sådana spel, där de icke rätteligen gjort sig förtjänta därav. Man frågar sig i så fall, när en sådan överenskommelse skulle ha träffats. Ingen av de tävlande visste

nämligen före tävlingens början, vem som skulle komma att föra protokollet. Och det torde knappast finnas någon, som vill gå så långt att han gör gällande, att Sandgren och Fant överenskommit, att för den händelse den sistnämnde skulle bli protokollförare, så skulle han härvid gynna Sandgren. Vad beträffar det av förbundets sekreterare enligt VU-protokollet gjorda uttalandet, att "man här kunde tala om gåvor och gengåvor" må särskilt framhållas, att spel nr 6 A var det andra spel, som spelades första kvällen (det första var nr 5 A) och att Fant, som ovan nämnts, spelat fel på den första bricken.

Om man alltså närmare studerar vad som förekommit i avseende å här ifrågavarande punkt kan man inte komma till annat resultat än att här inträffat en felföring, som ju icke är någon ovanlig företeelse vid bridgetävlingar (där det ändå endast gäller att införa slutbud och resultat) och som icke regelmässigt brukar medföra andra konsekvenser än att felet efter de deltagande spelarnas hörande korrigeras.

I avseende å den här ifrågavarande given har jämväl anmärkts, att Sandgren-Kjelldahl påförts full poäng för budgivningen, trots att man bjudit 7 klöver. (Full poäng enligt facit erhålles endast för slutbuden 6 klöver eller 6 sang.) På denna punkt står uppgift mot uppgift. Medan Sandgren och Fant äro övertygade om att slutbudet på Öst-Väst varit 6 sang, avgivet av Kjelldahl, anse hrr Bromé och Starkenberg, vilka som åskådare uppehöll sig i närheten av bordet, samt Kjelldahl, att Sandgren bjudit 7 klöver. Vad beträffar Sandgrens egen uppfattning i frågan hänvisas till den av honom själv avgivna förklaringen, dagtecknad den 28 december 1951. Fants åtgärd att anteckna full poäng för Sandgren-Kjelldahl synes endast betingad av att han, som dock/närmast Sandgren, icke hört denne bjudit 7 klöver. I frågan huruvida Fant av någon annan anledning antecknat full poäng hänvisas till vad ovan ^{satt}enförts angående hans felaktiga protokollföring beträffande spelföringen. Rörande misstaget vid protokollföringen må slutligen framhållas ~~xxx~~ den allmänt omvittnade svårigheten att föra de speciella protokoll, som det här rörde sig om. Protokollen ha helt skilt sig från den typ, som används i vanliga bridgetävlingar och ovanan vid dess förande har säkerligen varit en starkt bidragande orsak till det beklagliga misstaget. Detta hade för övrigt aldrig behövt uppkomma, om riktiga instruktioner för protokollföringen meddelats. Att huvudinstruktionen

lagt protokollföringen på träkarlen har sin naturliga motivering däri, att denne såsom icke engagerad i spelföringen har möjligheter att ostörd kunna ägna sig åt protokollet.

Angående giv nr 8 A.

Det är med verkligheten överensstämmande, att provspel förekommit på denna bricka. Provspelet har emellertid tillgått så, enligt vad spelföraren, hr Lundell, erinrat sig, att han efter att ha erhållit hjärter fem i utspel från Väst spelat hjärter dam från bordet, vilken täcktes med hjärter kung av Öst, varefter Lundell stulit med ruter kung. Lundell spelade härefter ruter tre från handen. Sedan Väst lagt på ett kort har Lundell yttrat ungefär, "det finns nog ett ännu bättre sätt att spela hem spelet på", varefter korten tagits upp igen. Första sticket gick som förut, men i andra stick spelades i stället klöver tre.

Någon upplysning av värde för spelet har Lundell icke härigenom erhållit. Spelet går att spela hem oavsett vilket av de två spelsätten man använder.

Ytterligare har i samband med detta spel anmärkts, dels att spelarna, innan budgivningen varit klar, sett på instruktionerna för spelföringen, varav de skulle kunna dra slutsatser om vem som skulle bli spelförare, dels att hela tiden diskuterats mellan spelarna, vems problemet var.

De övriga anmärkningarna emot detta spel synes vara av mindre intresse. En diskussion om "vems problemet var" lär knappast ha kunnat ge någon ledning för någon av spelarna.

Det torde vid några tillfällen ha förekommit, att spelarna, innan budgivningen avslutats, sett på instruktionskuverten utan att öppna dem. Detta har dock icke givit spelarna någon ledning för budgivningen, då det ofta förekom att den spelare som med normal budgivning kom i rätt slutbud enl. facit, icke var identisk med den som enligt samma facit därefter hade att sköta spelet. Instruktion saknades f.ö. från tävlingsledningen om hur man skulle förfara med de kuvert och andra handlingar, som medföljde brickorna.

Det har även gjorts gällande, att Fant vid något tillfälle yttrat, att "Du har väl räknat min hand" och härefter visat spelföraren sina kort. Fant förklarar, att detta möjligen kan vara med sanningen överensstämmande, men att det i så fall skett vid något tillfälle, då åtgärden saknat betydelse. Det må framhållas, att ett sådant förfarande icke kan ha ägt rum vid spel nr 8 A, där ju Fant var träkarl.

I avseende å här ifrågavarande spel må slutligen framhållas det anmärkningsvärda i att utredningen här stöder sig på "ett ej närvarande vittne, som tills vidare ej önskade bli namngivet".

Angående giv nr 12 A.

Uppgift saknas om vem som här framfört anmärkning. Detta bestrides dock av samtliga spelare. Uppgift står sålunda mot uppgift och intet kan på sakens nuvarande ståndpunkt anses styrkt. Fants medgivna yttrande har givetvis varit mindre lämpligt, ehuru det icke kan betraktas som en "otillåten upplysning" enligt punkt 20 i "Lagar för tävlingsbridge", eftersom Fant härigenom icke lokaliserat något kort hos någon viss spelare.

Angående giv nr 12 B.

Hr Anulf synes ha missuppfattat hur spelet tillgick, vilket han också medgav vid verkställande utskottets sammanträde, ehuru detta icke antecknats i protokollet. Det stod redan från början klart för Sandgren, att Syd måste ha hjärter kung, enär spelet annars icke innehållit något problem. (Sitter hjärter kung hos Nord har spelföraren nämligen tolv toppspel: fem spaderspel, tre hjärterspel, en hjärterstöld hos träkarlen, ett ruterspel och två klöverspel.) För att klara ut tempona för en skvis efter det att Syd fått stick för hjärter kung spelade Sandgren några kort på prov fram till mask med hjärter dam (ingång till bordet vanns genom spaderspel). Sandgren fann då, att han lika väl kunde spela hjärter ess som att maska, vilket är safety mot alla sitsar. (Även om mot förmodan Nord skulle ha hjärter kung går det ju lika bra att spela hjärter upp mot dam-knekt och därefter lägga en förlorande klöver på hjärter.) När hjärter kung föll ansågs uppgiften löst och brickan spelades inte färdig, då ju skvisen är automatisk. För att undersöka, om även Nord skulle kunna skvisas om denna hade ruter knekt spelade Sandgren härefter några stick på prov, varvid ruter dam användes för att pressa ut ruter kung och överflytta hotet till Nord's knekt. Efter endast några stick framgick att detta visserligen vore möjligt, men att spelföraren i så fall endast kunde erhålla tolv stick. Enligt Sandgrens uppfattning har hr Anulf sammanblandat det sistnämnda övningsspelet med det ordinarie.

"Anklagelserna" mot de fyra spelarna ha sammanfattats så, att det pratats för mycket vid deras bord och att man medvetet eller omedvetet givit varandra upplysningar, som i några fall

underlättat uppgifternas lösande. Fant har härjämte gjorts ansvarig för att Sandgren-Kjellidahl erhållit för mycket poäng på hand 6 A.

Påståendet att det "pratats för mycket" kan möjligen vitsordas av spelarna. Utan att direkt vilja åberopa den omständigheten som något försvar vilja spelarna dock framhålla, att samma förhållande tycks ha varit rådande vid samtliga sex bord. Både tävlingsledaren och andra personer, som övervarit tävlingen som deltagare eller åskådare, ha vitsordat detta. Tydligt är, att tävlingen icke letts med den fasta hand, som möjligen varit önskvärd. På vem skulden härför skall läggas synes vara föremål för delade meningar.

Spelarna bestrida, att de vare sig medvetet eller omedvetet lämnat några upplysningar, som kunnat underlätta uppgifternas lösande. I detta avseende är att märka, att det här rör sig om fyra erkänt skickliga och rutinerade spelare, vilkas hederlighet aldrig tidigare ifrågasatts. Spelarna önska på intet sätt fördölja, hur de ansett sig ha rätt att bedriva spelet vid den speciella tävlingsform, som det här varit fråga om. En utförlig redogörelse för den "provspelningsmetod", som spelarna tillämpat, har lämnats ovan. Även om spelarna själva anse, att det varit korrekt att bedriva spelet efter sålunda angivna linjerna, har det tydligen nu ifrågasatts om en tillämpning av deras metod stått i överensstämmelse med grundlinjerna för hela tävlingens uppläggning. Spelarna ha sett tävlingen som en problemlösningstävling. Möjligheterna att variera problemen äro icke så stora för arrangörerna, då skickliga spelare efter många års praktiska och teoretiska övningar snart bli bekanta med de flesta problemvarianter. Därför har det också förekommit att spel mycket snart avfärdats som "en gammal bekant".

Det är ju alldeles tydligt, att det tillämpade spelsättet icke kan godtagas, om spelföraren därigenom vunnit några upplysningar om motparternas händer, som kunnat vara honom till gagn för spelets rätta genomförande. De fyra spelarna ha dock synnerligen noga iakttagit, att så icke skulle bli fallet, och flera exempel finnas ju också på spel, där spelföringen icke givit någon poäng. De två spel, gentemot vilka anmärkning riktats, 8 A och 12 B, ha konsekvent genomförts på det sätt, som ansetts korrekt. Analyser av spelen ha klart givit vid handen, att de upplysningar, som vunnits genom "provspelen" icke påverkat spelens resultat.

Om det av spelarna vid några tillfällen använda spelsättet bör användas eller ej synes sålunda närmast vara att betrakta som en ordningsfråga. För att det skall få användas talar det obestridliga faktum, att provspel på ett papper är tillåtet och att provspel med korten så länge otillbörliga upplysningar icke vunnits är samma sak samt vidare den omständigheten att det i avsaknad av kontrollant vid borden överlämnats till spelarnas avgörande huruvida förfaringsättet kunde användas.

Oavsett vilken uppfattning man kan ha i frågan om för eller emot bör det dock med skärpa fastslås, att de fyra spelarna i detta sammanhang - som det på sina håll gjorts gällande - icke gjort sig skyldiga till någon som helst grad av fusk. De ha haft den uppfattningen att deras sätt att behandla spelen varit korrekt och ha inte haft den avlägsnaste tanke på att något "oegentligt" skulle ha förekommit. Det bör vidare understrykas, att spelet bedrevs helt öppet, så att alla åskådare kunde uppmärksamma detsamma. Några reaktioner från åskådarnas sida förmärktes inte under spelets gång och ingen anmärkning framställdes till tävlingsledaren. Först sedan saken tagits upp till utredning ha några åskådare efter anmaning avgivit sina berättelser. Av andra tävlingsdeltagares uttalanden att döma synes liknande spelsätt av brist på instruktioner från tävlingsledningens sida ha förekommit även vid andra bord.

När styrelsen för Sveriges Bridgeförbund skall ta ställning till frågan om ev. åtgärder mot spelarna, bör Styrelsen i detta avseende bemärka, att spelarna från sina utgångspunkter handlat fullt juste och, som spelanalyserna visa, icke tillskansat sig några orättmätiga fördelar. Styrelsens avgörande bör alltså närmast avse om det förhållandet, att spelarna i en ordningsfråga haft en uppfattning, varom meningarna möjligen kunna vara delade, i och för sig bör medföra, att spelarna skola bli föremål för någon bestraffning.

Min personliga uppfattning är att en event. felbedömning i en ordningsfråga vid en bridgetävling icke rimligen bör mötas med mer än att resultatet i tävlingen icke räknas. Ser man till detta speciella fall ha de fyra spelarna sannerligen redan bestraffats på ett sätt, som är oändligt mycket mer kännbart än ett vanligt straff, nämligen genom den obehärskade sensationspubliciteten kring ärendet, vilken redan skadat inte bara spelarna personligen utan hela den svenska bridgen både inom och utom landet.

När man till och med i en ledande svensk tidning får läsa en så fullständigt osannfärdig uppgift som att Lundell och Kjellidahl "erkänt fusk", då måste det stå klart för var och en, att denna affär givits proportioner, som på intet sätt motsvara rätta förhållandet. Den enda riktiga reaktionen, både sakligt och psykologiskt, från Sveriges Bridgeförbunds sida borde efter detta vara, att Styrelsen förklarar, att den uteslutning ur tävlingen som ägt rum och som spelarna själva frivilligt gått med på må utgöra straff tillräckligt för vad som förekommit. Spelarna hemställa, att Styrelsen i sitt beslut i ärendet måtte konstatera att något fusk icke förekommit. Ett sådant konstaterande torde med hänsyn till den omfattning saken givits vara av den största betydelse för hela den svenska bridgens och givetvis även för spelarnas eget renommé.

Stockholm den 4 februari 1952.

Hjalmar Petri